

SZENTMÁRTONI JÁNOS

Gombai hó

Itt megmaradsz. Gondolom.
 A csönd végtelen hótakaróján
 olykor kutyaugatás porzik.
 A diófa szinte a szemem előtt
 vetkőzött csontig...,
 s most úgy hordja a dér koronáját,
 mint északi királyok.
 Végigfut bennem a kép,
 mikor a ház mögé kiállok.
 A dombok köd-takaróban
 – villanypóznák iramodnak értük a ködbe:
 mintha láthatatlan hajókat akarnának idekötni,
 melyek ott ringatóznak valahol
 ég és föld közt, föl-le.
 Lent, a völgyben kémény füstöl.
 A ház lakóit nem ismerem,
 és egész mást nézek most
 belső térképemen,
 de a látott vidék átdereng,
 ahogy én is belé visszatükröződöm –
 mintha szemfényvesztők
 élnének ezen a földön.
 Pedig csak a nyugalom lankái
 ölelkeznek itt, s bennem.
 Minden valamiért történik vagy áll,
 de sohasem valami ellen.
 Vagy önmagában, csak úgy,
 mert ilyennek is kell lenni.
 S nem mindig mindenhol
 mindennek megfelelni.

Nem egyedül jöttem:
 súlyos koporsók fedele pattan.
 Itt szabadok lehetnek végre,
 akiket magamba falaztam.
 S tán én is meglelem a békét,
 amiről eddig csak könyvek regéltek,
 s a hallgatás éveit után
 felbugyoghat torkomból az ének.
 Önként bevarrt szám cérnáját
 felszaggatják majd az esték,

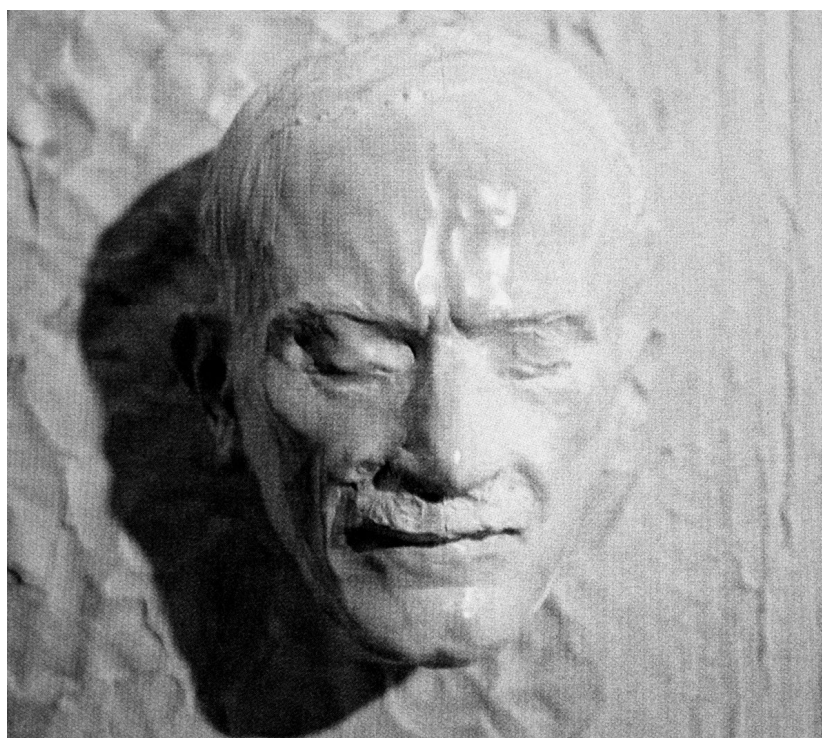
mikor borom tükrén átrezeg
 egy-egy csillag, szellő, emlék,
 s a csönd-pohárba beelölög
 egy nimfa ujja,
 mert az ölemben elaludt...
 Sebaj. Majd ha ébred,
 kezdem újra.
 Vagy soha többé. Nem érdekes.
 Talán egy egész más történetbe kezdek:
 „Hol volt, hol nem volt...”
 Vagy inkább meséljen ő egy szebbet.

Jó most a ház mögött csak állni.
 Előttem rigólépte hó kottái.
 A szél olykor beléjük lapoz,
 s mintha ezekből játszana a környék:
 kakasok, tyúkok, az erdő madarai...,
 még a szerteszórt házak
 füstcsíkjaikat is hallani.
 Szimatolom az időt,
 a szomszédból bernáthegyi les –
 egyikőnk sem ideges.
 Csak meredünk a mozdulatlan tájba,
 s néha átpillantunk egymásra.
 Ő, aki ezt a csodát már régóta nézi,
 ősei szemével évszázadok óta:
 számára semmi sem különös,
 mindig csak ugyanaz a nóta
 – s én, aki most ülök hangszerhez először,
 mert eddig csak részegült hallgatója voltam.
 S mint őt jó-meleg bundája,
 beburkol a környék muzsikája.
 S akár egy karaván rögtönzött piacán,
 elém tárul minden,
 amit eltékoztam.
 Körém gyűlnek, akiket elvesztettem,
 vállamhoz ér, aki már foghatatlan távol –
 legördülnek mind dombok oldaláról.
 Hol a szánkó?! – suhannék utánuk...
 De búcsút intenek, mutatják: vége.
 Engedjük el egymást, játsszunk Isten kezére.

*Villanypóznák mentén ködbe lépnek,
elvonul a karaván,
jégreccsentő hajók indulnak velük innen –
Nehéz lesz kiürült koporsók lakóit hinnem.
Szétpattant láncok csörrennek roppanó havon.
Kifosztva állok itt a ház mögött.
És, végre, felfoghatatlan gazdagon.*

*Nyakamba szitaló hódara józanít.
Csönd-ágon fakopáncs.
Az űrbe átkopog...
Átkopog az űrbe,
s én hó-porzáson át lesem,
hogyan jössz-e.
Mefogjuk egymás kezét,
sétálunk egyet a télben.
S mint jégcsapokat házereszről,
apránként, szinte szórakozottan,
letördelek mindent,
amitől egy életen át féltem.*

*Itt megmaradsz. Gondolom.
Leeresztett karral is,
pajzstalan és vérttelen.
Már lakom itt egy ideje.
De örülnék, ha ez a zene szólna
akkor is, amikor érkezem.*

Babits Mihály-fejportré (1982)